

ПРОТОКОЛ № 12

засідання секції «Ветеринарна медицина»

Науково-методичної ради при Державній службі України

з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів

Онлайн у форматі Teams-конференції

Місто Київ, 01 травня 2025 року, 15.00

Головує: Сергій ЗАХАРІН – Голова Науково-методичної ради при Державній службі України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів (далі – Рада), заступник Голови Держпродспоживслужби з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації, доктор економічних наук

Присутні: члени секції (усього 46 осіб) та запрошені фахівці (24 особи), згідно реєстраційного списку.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

Питання 1. Вступне слово заступника Голови Держпродспоживслужби з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації – Голови Науково-методичної ради при Державній службі України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів Захаріна С.В.

Питання 2. Вступне слово першого заступника Голови, заступника Голови Держпродспоживслужби.

Питання 3. Розгляд проекту документу «Стандартна операційна процедура щодо створення, підготовки та діяльності міжвідомчих спеціальних мобільних груп швидкого реагування (МГШР) на підозри та підтвержені спалахи ящуру та / або блутангу, які підлягають повідомленню та суттєво впливають на економіку держави (СОП про мобільні групи швидкого реагування (МГШР)»

Доповідач: Лоцкін Ігор – директор Департаменту безпеки харчових продуктів та ветеринарної медицини Держпродспоживслужби

Питання 4. Різне.

Голова Науково-методичної Ради Сергій ЗАХАРІН оголосив, що на засіданні присутні понад 2/3 членів секції. Відповідно до п. 18 Положення про Науково-методичну раду при Державній службі України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, засідання Ради або її секції вважається правоможним, якщо в ньому беруть участь не менше половини членів Ради або її секції. Отже, кворум є, і на засідання секції можуть ухвалюватися правоможні рішення.

Сергій ЗАХАРІН підкреслив, що з порядком денним засідання Ради та проектом нормативного документу («стандартна операційна процедура») всі члени секції були ознайомлені завчасно, тому, якщо немає зауважень, запропонував перейти до розгляду питань порядку денного.

Питання 1. Вступне слово заступника Голови Держпродспоживслужби з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації – Голови Науково-методичної ради при Державній службі України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів Захаріна С.В.

Слухали: Сергій ЗАХАРІН повідомив, що за дорученням Голови Держпродспоживслужби Сергія ТКАЧУКА протягом останнього року значно посилено співпрацю із провідними науковими установами та закладами вищої освіти, а також провідними дослідниками та експертами. Фахівці служби регулярно беруть участь у наукових заходах (конференціях, форумах, круглих столах), під час яких опрацьовується проблематика підтримки ветеринарної безпеки. Окрім того, уважно вивчаються результати ключових досліджень, що можуть бути впроваджені в практику роботи установ та підприємств ветеринарної системи.

Сергій ЗАХАРІН подякував членам секції за небайдужість, за бажання надавати консультації, а також висловив впевненість, що і надалі секція буде працювати ефективно та злагоджено.

Питання 2. Вітальне слово першого заступника Голови Держпродспоживслужби Осіяна О.В.

Слухали: Олег ОСІЯН привітав всіх присутніх, подякував за бажання працювати, і звернув увагу на актуальність проблематики, що розглядається. Наголосив, що Держпродспоживслужба справді посилила співпрацю із науковими установами та закладами вищої освіти, а також провідними дослідниками та експертами, і ця робота є ефективною і такою, що потрібна державі задля унеможливлення та мінімізації біологічних ризиків. Фахівці служби роблять багато роботи, спрямованою на мінімізацію ризиків, відповідно до рекомендацій ЄС. Окрім того, провідні спеціалісти і центрального апарату, і територіальних органів, і лабораторій беруть участь у програмах підвищення кваліфікації, у різноманітних освітніх і наукових заходах, під час яких опрацьовується проблематика підтримки ветеринарної безпеки.

Питання 3. Розгляд проекту документу «Стандартна операційна процедура щодо створення, підготовки та діяльності міжвідомчих спеціальних мобільних груп швидкого реагування (МГШР) на підозри та підтвержені спалахи ящуру та / або блутангу, які підлягають повідомленню та суттєво впливають на економіку держави (СОП про мобільні групи швидкого реагування (МГШР))»

Доповідач: Лоцкін Ігор – директор Департаменту безпечності харчових продуктів та ветеринарної медицини Держпродспоживслужби

Слухали: Ігоря ЛОЦКІНА, який представив проект нормативного документу «Стандартна операційна процедура щодо створення, підготовки та діяльності міжвідомчих спеціальних мобільних груп швидкого реагування (МГШР) на підозри та підтвержені спалахи ящуру та / або блутангу, які підлягають повідомленню та суттєво впливають на економіку держави. (СОП про мобільні групи швидкого реагування (МГШР))» (далі – СОП), що розроблений на виконання доручення Мінагрополітики колективом фахівців ДНДІЛДВСЕ,

фахівців Департаменту безпечності харчових продуктів та ветеринарної медицини Держпродспоживслужби (т. в. о. начальника управління здоров'я та благополуччя тварин, організації протиепізоотичних заходів Андрія ЗІНЧЕНКА, заступника начальника управління – начальника відділу здоров'я та благополуччя тварин управління здоров'я та благополуччя тварин, організації протиепізоотичних заходів Олексія КЛИМЕНКА) та за участю експерту проекту ІЛСА Віталія БАШИНСЬКОГО.

Метою даного проєкту СОП є створення дієвого інструменту для швидкого реагування на підозри та підтверджені спалахи ящуру та / або блутангу на рівні областей.

Мобільні групи швидкого реагування (далі – МГШР), маючи у своєму розпорядженні спеціально підготовлений персонал здатні вірно вибудувати алгоритми дій, координувати діяльність штатних підрозділів суміжних органів та служб та, як результат, запобігти неконтрольованому потенційному, або фактичному рознесенню збудників ящуру та / або блутангу, тим самим запобігаючи поширенню хвороби на територію України.

Метою даної СОП є впорядкувати дії МГШР у надзвичайних ситуаціях.

У межах повноважень Держпродспоживслужби СОП носить інформаційний та роз'яснювальний характер. СОП про МГШР створена на основі повноважень, норм та правил, визначених наступними нормативно-правовими актами.

Розроблений проєкт СОП містить у своєму складі такі підрозділи: законодавче підґрунтя; скорочення та аббревіатури; створення міжвідомчої спеціальної мобільної групи швидкого реагування (МГШР); підготовка спеціалістів МГШР (симуляційні навчання); Теоретична частина; практична частина; повноваження МГШР та організація взаємодії; повноваження МГШР; завдання МГШР та алгоритм їх виконання; ведення записів та звітність.

Розроблений проєкт СОП викладено на 10 сторінках комп'ютерного тексту, містить всю необхідну базу посилань на нормативні та законодавчі акти. На проєкт СОП «Стандартна операційна процедура щодо створення, підготовки та

діяльності міжвідомчих спеціальних мобільних груп швидкого реагування (МГШР) на підозри та підтверджені спалахи ящуру та / або блутангу, які підлягають повідомленню та суттєво впливають на економіку держави. (СОП про мобільні групи швидкого реагування (МГШР)» надійшло три позитивні рецензії, а саме – дві від внутрішніх рецензентів та одного зовнішнього:

Леонід КОРНІЄНКО, головний науковий співробітник науково-дослідного відділу епізоотології та інфекційних хвороб ДНДІЛДВСЕ, доктор ветеринарних наук, професор;

Вячеслав КОВАЛЕНКО, головний науковий співробітник науково-дослідного вірусологічного відділу ДНДІЛДВСЕ, доктор ветеринарних наук, професор;

Микола РАДЗИХОВСЬКИЙ, професор кафедри ветеринарної епідеміології і здоров'я тварин НУБІП України, доктор ветеринарних наук, професор.

Також за результатами розгляду проекту СОП Головним управлінням Держпродспоживслужби в Миколаївській області надані пропозиції щодо проекту СОП, а саме: СОП погодити з Державною службою України з надзвичайних ситуацій та Національною поліцією України; у СОП зазначити, що повноваження МГШР приймаються та затверджуються рішенням ДНПК; Головним управлінням Держпродспоживслужби в Запорізькій області: МГШР повинні створюватися в кожному районі, а по можливості – при кожній ТГ; створюватися рішенням ДНПК, а скасовуватися – розпорядженням; підготовка рішення та проведення ДНПК це тривалий процес, тому пропонується залишити варіант – рішенням ОДА або спільним наказом органів, працівники яких входять до МГШР; долучити спеціалістів лісомисливського господарства та представників екологічної інспекції; додати крізь – «та/або держустанов, що входять до сфери її управління»; потребує визначення видів ЗІЗ і норма витрат для однієї людини на певний проміжок часу; необхідно зазначити дії головного інспектора ветеринарної медицини щодо карантинних обмежень, скликання та засідання ДНПК, яка затверджує план заходів та визначає місце роботи МГШР; організувати риття котлованів; місце захоронення тварин визначається рішенням

ДНПК; безпосередньо вилучення проводиться власником тварин з використанням засобів, що належать їм та/або органам місцевого самоврядування та/або ДСНС;; спостереження проводити шляхом щоденного клінічного огляду тварин; за можливості чітко визначити перелік записів – акти, журнали, реєстри тощо, їх зміст; чи має керівник окреме фінансування.

Впровадження цієї СОП дозволить створеній МГШР у надзвичайній ситуації, маючи у своєму розпорядженні спеціально підготовлений персонал, своєчасно та вірно вибудувати алгоритми дій, координувати діяльність штатних підрозділів суміжних органів та служб та, як результат, запобігти неконтрольованому потенційному, або фактичному рознесенню збудників ящуру та / або блутангу, тим самим запобігаючи поширенню хвороби на територію України.

В обговоренні взяли участь:

професор, доктор ветеринарних наук, академік НААН Анатолій ГОЛОВКО, який зазначив, що це перша СОП, яка роз'яснює механізм створення МГШР, тому він вважає, що доцільно зробити цей документ уніфікованим щодо всіх інфекційних захворювань, які підлягають повідомленню та які можуть нанести економічні збитки.

Ігор ЛОЦКІН у відповідь зазначив, що цей документ опрацьований с колегами з ДСНС, в ньому прописаний алгоритм взаємодії різних державних органів, чітко вказано зону відповідальності ДПСС та інших служб. Крім того, ця СОП рамкова, но можна буде в подальшому надавати роз'яснення. Підкреслив цінність цього документу – прописані алгоритми взаємодії с колегами, для того, щоб максимально унеможливити настання негативних наслідків.

Крім того, конкретно цей документ ДПСС розробляла за рішенням Державної надзвичайної протиепізоотичної комісії, яка через протокольне рішення визначила дві хвороби – ящур та блутанг. Це ті хвороби, які не реєструються на території України, які є потенційно ризикованими для нашої країни і які є критичними для економічної спроможності.

Ігор ЛОЦКІН акцентував увагу, що документ, який би визначав, хто за що відповідає прилюбій інфекційній хворобі, яка підлягає повідомленню та яка може нанести економічні збитки має бути нормативно-правовим актом, або законом щодо взаємодії та участі всіх причетних до ліквідації або локалізації організацій.

Наталія КУРЯТА, заступник директора – керівник Випробувального центру ДНДІЛДВСЕ, зазначила, що саме ця СОП необхідна зараз, тому що ящур та блутанг – транскордонні інфекційні захворювання тварин, які раніше не реєструвалися в Україні. Що стосується інших інфекційних захворювань, які теж достатньо небезпечні, то вже є інструкції щодо профілактики та боротьби з ними. Запропонувала підтримати цю СОП на виконання рішення ДНПК. А в подальшому спільними зусиллями розробити СОП про дії при всіх інфекціях, які підлягають повідомленню.

Анатолій ГОЛОВКО зазначив, що в представленому проекті СОП є дублювання інформації, бажано більш конкретно прописати повноваження керівника МГШР.

Слово взяв Микола САНЬКО, перший заступник начальника Головного управління Держпродспоживслужби в Київській області, який зазначив, що у СОП необхідно більш детально зазначити права і обов'язки керівника МГШР.

Володимир ЛАЗАРЧУК, начальник Головного управління Держпродспоживслужби в Рівненській області зауважив, що цей документ неординарний, оскільки виклики надзвичайні. І буде ще виникати багато нюансів саме у процесі, тому на разі необхідно цей документ вже мати і опрацьовувати.

Ігор ЛОЦКІН запевнив, що всі ці зауваження будуть опрацьовані і імплементовані в кінцевий варіант документу.

Сергій ЗАХАРІН підкреслив, що дуже важливо, що колеги з департаменту звернулися до НМР, до науковців, за їхньої думкою, що державний орган враховує пропозиції НМР.

Сергій ЗАХАРІН вніс пропозицію: на основі наданих документів та за результатами обговорення проєкту, документ «Стандартна операційна процедура щодо створення, підготовки та діяльності міжвідомчих спеціальних мобільних груп швидкого реагування (МГШР) на підозри та підтверджені спалахи ящуру та / або блутангу, які підлягають повідомленню та суттєво впливають на економіку держави (СОП про мобільні групи швидкого реагування (МГШР))» в цілому схвалити, рекомендувати до оприлюднення та практичного використання.

Інших пропозицій не надходило.

Результати голосування:

«За» – 46 осіб;

«Проти» – 0;

Утримались – 0.

Ухвалили: методичні рекомендації «Стандартна операційна процедура щодо створення, підготовки та діяльності міжвідомчих спеціальних мобільних груп швидкого реагування (МГШР) на підозри та підтверджені спалахи ящуру та / або блутангу, які підлягають повідомленню та суттєво впливають на економіку держави (СОП про мобільні групи швидкого реагування (МГШР))» схвалити, рекомендувати до оприлюднення та практичного використання.

Питання 4. Різне

Слухали: Сергій ЗАХАРІН спитав, чи є у когось бажання виступити, можливо є пропозиції та запитання? Подякував розробникам проєкту методичних рекомендацій, які сьогодні схвалено, та членам секції за небайдужість, прийняття позитивних рішень та проведену плідну роботу,

висловив сподівання, що секція надалі буде співпрацювати з профільними фахівцями у відповідних сферах ветеринарної медицини.

Голова Ради

Сергій ЗАХАРІН

Секретар Ради

Лія СУЛЕЙМАНОВА